

**VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS DIREKTORIAUS 2005
M. KOVO 18 D. ĮSAKYMO NR. B1-180 „DĖL BITYNŲ, BITININKYSTĖS PRODUKTŲ IR
BIČIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ KONTROLĖS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2018 m. gegužės 23 d. Nr. B1-407
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi:

1. P a k e i č i u Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 18 d. Nr. B1-180 įsakymą Nr. B1-180 „Dėl Bitynų, bitininkystės produktų ir bičių užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimų patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

„VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

**DĖL BITYNŲ, BIČIŲ PRODUKTŲ IR BIČIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ
KONTROLĖS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi ir siekdamas užtikrinti bičių sveikatingumą ir gerovę:

1. T v i r t i n u pridedamus Bitynų, bičių produktų ir bičių užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimus.

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojui pagal administruojamą sritį, Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės ir Veterinarijos sanitarijos skyriams.“

2. N u s t a t a u, kad, įsigaliojus šiam įsakymui, pripažįstami netekusiais galios bičių laikytojams išduoti bityno pasai.

L. e. p. direktoriaus pavaduotojas,
pavadojantis direktorių

Mantas Staškevičius

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos
tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 18 d.
įsakymu Nr. B1-180
(Valstybinės maisto ir veterinarijos
tarnybos direktoriaus
2018 m. gegužės 23 d.
įsakymo Nr. B1-407 redakcija)

BITYNŲ, BIČIŲ PRODUKTŲ IR BIČIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ KONTROLĖS REIKALAVIMAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bitynų, bičių produktų ir bičių užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato bendruosius bitynų, bičių (lot. *Apis mellifera* L.) gerovės, prekybos bitėmis ir bičių produktais reikalavimus, taip pat bičių užkrečiamųjų ligų, kenkėjų ir bitynų valstybinės veterinarinės kontrolės reikalavimus.

2. Reikalavimuose vartojamos sąvokos:

2.1. Avilys – dirbtinis bičių šeimos būstas.

2.2. Bičių šeima – bičių bendruomenė, kurią sudaro motina, darbininkės ir tranai.

2.3. Bitynas – vieta lauke, kur laikomi aviliai su bičių šeimomis.

2.4. Bitininkas – bičių priežiūra ir bičių produktų tvarkymu užsiimantis fizinis asmuo.

2.5. Bičių produktai – medus, bičių vaškas, bičių pienelis, bičių nuodai, bičių pikis, žiedadulkės, bičių duona.

2.6. Bičių laikytojas – asmuo, kuris yra bičių savininkas ar laiko tretiesiems asmenims priklausančias bites už atlyginimą arba nemokamai.

2.7. Ekologinis bitynas – bitynas, kuriame, siekiant gauti neužterštus bičių produktus, laikomasi nustatytų bičių ganyklų švarumo, bičių priežiūros ir gydymo, medaus ir kitų bičių produktų surinkimo, perdirbimo ir sandėliavimo reikalavimų.

2.8. Šalutiniai bitininkystės produktai – bičių vaškas ir pikis, kurie nėra skirti maistui.

2.9. Veislinis bitynas – bitynas, kurio specializacija yra veislinių motinų auginimas kitiems bitynams ir kuris atitinka nustatytus reikalavimus.

2.10. Kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas Lietuvos Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Reikalavimai taikomi bičių laikytojams ir jų veiklos kontrolę atliekantiems Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) teritoriniams padaliniams. Bičių laikytojai turi laikytis Reikalavimų nuostatų ir vykdyti jų veiklą kontroliuojančio VMVT teritorinio padalinio nurodymus, kai likviduojamas bičių užkrečiamosios ligos židiny, bei užtikrinti, kad bites prižiūrėtų ir bičių produktus tvarkytų pakankamas skaičius bitininkų.

II SKYRIUS BENDRIEJI BITYNŲ REIKALAVIMAI

4. Bitynuose turi būti laikomos ir veisiamos tik sveikos bitės.

5. Bičių laikytojas turi suženklinti visus bityne esančius avilius, nurodant ant jų avilio numerį. Prie įėjimo į žemės valdos, esančios savivaldybių gyvenamosiose vietovėse, teritoriją, kurioje nuolat ar laikinai laikomi aviliai su bičių šeimomis, matomoje vietoje turi būti ne mažesnis kaip 20 cm pločio ar skersmens išpėjamas ženklas su užrašu, pvz., „Atsargiai, bitės!“, ant kurio ar prie jo turi būti nurodytas bičių laikytojo telefono numeris ir elektroninis paštas, jei turi.

6. Bitynai turi būti įrengiami:

6.1. didesniu kaip 3 kilometrų atstumu nuo sąvartynų, atliekų tvarkymo subjektų, užterštų vandens telkinių ir kitų taršos šaltinių;

6.2. teritorijoje, kurioje bitės galėtų surinkti pakankamą kiekį nektaro, lipčiaus, žiedadulkių ir gauti švaraus vandens; jeigu nėra galimybės įrengti bityno šalia vandens telkinių, turi būti įrengiamos bičių girdyklos;

6.3. saugioje, nedrėgnoje, apsaugotoje nuo vyraujančių vėjų teritorijoje, atsižvelgiant į medingų augalų geografinį išdėstymą, kad prie jų bitės neskristų per judrias gatves, kelius, gyvulių laikymo ir varymo kelius, mokyklų, vaikų darželių, žmonių poilsio ir gyvenamąsias teritorijas bei kitas masinio žmonių susibūrimo vietas.

7. Bitynai turi būti įrengti teritorijoje, kurioje nebuvo nustatytos Reikalavimų 28 punkte nurodytos bičių užkrečiamosios ligos ir kenkėjai. Veisliniai bitynai turi būti įrengti teritorijoje, kurioje 3 kilometrų spinduliu aplink veislinį bityną ne mažiau kaip 2 metus nebuvo nustatytos Reikalavimų 28 punkte nurodytos bičių užkrečiamosios ligos ir kenkėjai.

8. Bičių laikytojai:

8.1. turi nedelsiant pranešti VMVT teritoriniam padaliniui, kurio kontroliuojamojoje teritorijoje yra bitynas, apie Reikalavimų 28 punkte nurodytų bičių užkrečiamųjų ligų ir kenkėjų įtarimą;

8.2. gali į bityną įvežti bičių (įskaitant perus) arba bičių produktų, skirtų naudoti bitininkystėje, tik iš bitynų, kuriuose laboratoriniais tyrimais nenustatytos Reikalavimų 28 punkte nurodytos bičių užkrečiamosios ligos ir kenkėjai;

8.3. turi užtikrinti užkrėstų bičių šeimų gydymą ir biologinio saugumo priemonių taikymą bityne.

9. Aviliai bityne turi būti sustatyti taip, kad prie jų būtų galima netrukdomai prieiti, kruopščiai apžiūrėti, sutvarkyti aplinką.

10. Jei bičių laikytojai medunešio metu perveža avilius su bičių šeimomis į kitą vietą, jie apie tai nedelsiant turi informuoti VMVT teritorinį padalinį, kurio kontroliuojamojoje teritorijoje yra nuolatinė bityno vieta, ir VMVT teritorinį padalinį, kurio kontroliuojamoje teritorijoje numatoma laikinai pastatyti avilius su bičių šeimomis.

III SKYRIUS BIČIŲ GEROVĖS REIKALAVIMAI

11. Aviliai turi būti:

11.1. pagaminti iš medžiagų, neturinčių kenksmingo poveikio bičių sveikatai;

11.2. įrengti atsižvelgiant į fiziologinius ir etologinius bičių poreikius. Avilių įranga turi nežaloti bičių, būti sukonstruota taip, kad apsaugotų bites nuo nepalankių oro sąlygų, graužikų, vabzdžių ir kitų kenkėjų ir kad ją ir avilius būtų lengva valyti, dezinfekuoti.

12. Aviliuose, kuriuose laikomos bičių šeimos, turi būti pakankamas kiekis kokybiško bičių maisto, o susidarius nepalankioms oro sąlygoms, bitės turi būti papildomai maitinamos. Žiemojančioms bitėms maitinti dėl didelio mineralinių medžiagų kiekio netinka kiaulpienių, kryžmažiedžių augalų, viržių, grikių ir lipčiaus medus. Bites maitinti dirbtiniais produktais galima nuo medunešio pabaigos ir likus 15 dienų iki medunešio pradžios arba ilgiau, jeigu dėl susidariusių

nepalankių oro sąlygų (liūčių, sausrų, gaisrų ir kitų nepalankių aplinkos veiksnių) nepakanka maisto.

13. Bityną turi prižiūrėti tam tinkamų žinių, gebėjimų ir įgūdžių turintis bitininkas.

14. Prieš kiekvieną medunešio sezoną bitynai turi būti patikrinami, įvertinama bičių šeimų sveikatos būklė, sergančios bičių šeimos atskiriamos nuo sveikų bičių šeimų.

15. Bitininkas, imdamas medų ir (ar) apžiūrėdamas bites, turi:

15.1. įvertinti bičių sveikatos būklę ir maisto kiekį;

15.2. dėvėti švarią aprangą, neskleisti pašalinių kvapų, nežaloti bičių;

15.3. naudoti švarius įrankius ir inventorių, kuriuos, baigęs darbą, turi išplauti ir išdezininfekuoti;

15.4. neleisti pašaliniams asmenims įeiti į bityno teritoriją.

16. Siekdami užtikrinti bičių gerovės reikalavimus, kiekvienais metais bitininkai turi pakeisti lizdinius bičių korius.

17. Prireikus (dėl nepakankamo medingų augalų kiekio aplink bityną ar kitų aplinkybių) bičių skraidymo (nežiemojimo) laikotarpiu aviliai su bitėmis gali būti perkelti į naują vietą:

17.1. naujoje vietoje bitynas turi būti įrengiamas laikantis Reikalavimų II skyriaus nuostatų. Siekiant užtikrinti, kad bitės turėtų pakankamą maisto kiekį ir nesugrįžtų į seną bityno vietą, naujas bitynas turi būti įrengiamas ne arčiau kaip už 3 km nuo seno bityno vietos;

17.2. aviliai su bitėmis į naują bityno vietą turi būti vežami tik tamsiu paros metu, kada visos bitės būna sugrįžusios į avilius;

17.3. į naują bityno vietą bitės turi būti vežamos sandariuose, gerai paruoštuose ir sutvirtintuose aviliuose;

17.4. nuvežus ir pastačius avilius su bitėmis į naują bityno vietą, turi būti skiriama pakankamai laiko bitėms nusiraminti; prie avilio lakos rekomenduojama padėti kliūtį, kad skridamos iš avilio bitės pajustų esančios naujoje vietoje ir galėtų lengviau adaptuotis naujoje aplinkoje.

18. Draudžiama:

18.1. žudyti bites, išskyrus atvejus, kai nustatoma užkrečiamoji liga ar yra nurodoma VMVT; keičiant motiną, senoji motina gali būti nužudoma;

18.2. nukirpti sparnus motinai;

18.3. žudyti tranų perus, išskyrus atvejus, kai nustatoma varozė;

18.4. naudoti sintetinius repelentus imant medų;

18.5. imti medų iš korių, kuriuose yra perų;

18.6. vežti bičių šeimas žiemojimo laikotarpiu.

IV SKYRIUS

PREKYBOS BITĖMIS IR BIČIŲ PRODUKTAIS REIKALAVIMAI

19. Bitėmis galima prekiauti, jeigu jos:

19.1. kilusios iš bityno, kuris ne vėliau kaip prieš 12 mėnesių buvo ištirtas dėl amerikinio ir europinio bičių perų puvinio Nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institute (toliau – NMVRVI) (bičių laikytojas laboratoriniam tyrimui turi pristatyti ne mažiau kaip 6 bičių korių su perais mėginius ir saugoti NMVRVI išduotus tyrimų protokolus, kuriais patvirtinama, kad bityne nenustatyti amerikinis ir europinis bičių perų puviniai);

19.2. vežamos iš teritorijos, kurioje netaikomi apribojimai dėl amerikinio bičių perų puvinio arba kurioje per 30 dienų nuo amerikinio bičių perų puvinio židinio likvidavimo ir karantino atšaukimo nebuvo nustatytas amerikinis bičių perų puvinys (kai visi užkrėsti aviliai su bitėmis buvo sudeginti, įranga, naudota bičių priežiūrai, sterilizuota ar dezinfekuota, o likusios bičių šeimos

ištirtos ir turi NMVRVI išduotus tyrimų protokolus, kuriais patvirtinama, kad bityne nenustatytas amerikinis bičių perų puvinys);

19.3. išvežimo iš bityno dieną buvo kliniškai patikrintos ir sveikos.

20. Lietuvos Respublikoje aviliuose vežamas bičių šeimas turi lydėti Lietuvos Respublikoje vežamų avilių su bičių šeimomis važtaraštis, kurio forma nustatyta Reikalavimų 1 priede.

21. Europos Sąjungos valstybėms narėms parduodamas arba iš jų perkamas bites turi lydėti 2010 m. gegužės 6 d. Komisijos sprendimo 2010/270/ES, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 92/65/EEB E priedo 1 ir 2 dalys dėl pavyzdinių sveikatos sertifikatų ūkiuose auginamiems gyvūnams ir bitėms bei kamanėms (OL 2010 L 118, p. 56), priede nustatytos formos Sveikatos sertifikatas, skirtas prekybai bitėmis ir kamanėmis.

22. Eksportuojamas į trečiąsias šalis bites, bičių produktus turi lydėti su šiomis šalimis suderintų formų veterinarijos sertifikatai eksportui. Tuo atveju, kai su trečiąja šalimi nėra suderinto veterinarijos sertifikato eksportui, išduodamas veterinarijos sertifikatas eksportui, kurio forma tvirtinama VMVT direktoriaus įsakymu. Eksportuojant bites, papildomai yra išduodamas Reikalavimų 20 punkte nurodytos formos Sveikatos sertifikatas, skirtas prekybai bitėmis ir kamanėmis.

23. Šalutiniai bitininkystės produktai (ir) arba jų gaminiai, skirti naudoti bitininkystėje, gali būti tiekiami rinkai, jeigu jie atitinka 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės ir panaikinamas reglamentas (EB) Nr. 1774/2002 (OL 2009 L 300, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1385/2013 (OL 2013 L 354, p. 86), 31 straipsnio ir 2011 m. vasario 25 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 142/2011, kuriuo įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1069/2009, kuriuo nustatomos žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisyklės, ir Tarybos direktyva 97/78/EB dėl tam tikrų mėginių ir priemonių, kuriems netaikomi veterinariniai tikrinimai pasienyje pagal tą direktyvą (OL 2011 L 54, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. liepos 12 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1262 (OL 2017 L 182, p. 34), reikalavimus.

24. Bičių vaškas, skirtas naudoti bitininkystėje, turi būti rafinuotas ar perdirbtas, taikant vieną iš 1–5, 7 perdirbimo metodų, nurodytų reglamento (ES) Nr. 142/2011 IV priedo III skyriuje.

25. Rinkai tiekiami maistui skirti bičių produktai turi būti saugūs ir gauti iš sveikų bičių šeimų bei tvarkomi, vadovaujantis 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 219/2009 (OL 2009 L 87, p. 109), I priedu ir Lietuvos higienos norma HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“.

26. Maistui skirti bičių produktai, gauti iš skirtingų bitynų ar į kurių sudėtį pridėta kitų maisto produktų (riešutų, grūdų, uogų ir kt.), turi būti tvarkomi maisto tvarkymo subjektuose, turinčiuose maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą, išduotą vadovaujantis Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

27. Tiekiamas rinkai maistui skirtas medus turi atitikti Medaus techninio reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. 3D-333 „Dėl Medaus techninio reglamento patvirtinimo“, reikalavimus.

V SKYRIUS

BIČIŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ IR KENKĖJŲ KONTROLĖ

28. Bičių laikytojas turi nedelsdamas informuoti VMVT teritorinį padalinį apie šios bičių užkrečiamosios ligos ir kenkėjų įtarimą arba pasireiškimą:

- 28.1. amerikinių bičių perų puvinį;
- 28.2. bitinį žvilgvabalį (*Aethina tumida*);
- 28.3. *Tropilaelaps* erkę.

29. Vežti sergančias bičių šeimas draudžiama.

30. Nustačius Reikalavimų 28 punkte nurodytą bičių užkrečiamąją ligą ar kenkėjus:

- 30.1. bičių šeimos turi būti nedelsiant saugiai sunaikinamos;
- 30.2. bičių produktai (vaškas), gauti iš sergančių bičių šeimų, skirti naudoti bitininkystėje, turi būti apdorojami veterinariniais biocidiniais produktais;
- 30.3. bičių produktus (medų, bičių duoną), gautus iš segančių bičių šeimų, naudoti bitininkystėje draudžiama;

30.4. prireikus sveikoms bičių šeimoms gali būti taikomos karantino priemonės VMVT teritorinio padalinio nurodytoje vietoje, atliekama užkrečiamųjų ligų stebėseną.

31. Ekologiniuose bitynuose, vykdant bičių užkrečiamųjų ligų ir kenkėjų stebėseną ar šias ligas gydant, o kenkėjus naikinant, vadovaujamosi 2008 m. rugsėjo 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 889/2008, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo įgyvendinimo taisyklės dėl ekologinės gamybos, ženklavimo ir kontrolės (OL 2008 L 250, p. 1), 25 straipsnio nuostatomis.

32. Duomenys apie bityne taikytas profilaktines priemones (pvz., profilaktiniais tikslais naudotą skruzdžių, pieno ir oksalo rūgštį, siekiant naikinti bičių kenkėjus), bičių gydymui naudotus veterinarinius vaistus, gydymo laikotarpį, išlauką, veterinarinių vaistų naudojimo tikslą registruojami Veterinarinių vaistų ir profilaktinių priemonių naudojimo apskaitos žurnale (Reikalavimų 2 priedas).

33. Bitininkai ir bičių laikytojai turi užtikrinti, kad, nepasibaigus išlaukai, bičių produktai nebūtų tiekiami maistui.

34. Aviliai, kuriuose buvo laikomos sergančios bičių šeimos, prieš patalpinant į juos naują bičių šeimą, ir sergančių bičių šeimų priežiūrai naudotos priemonės nedelsiant turi būti tinkamai išvalomi ir išdezinfekuojami.

35. Aviliai, kuriuose buvo laikomos segančios bičių šeimos, ir sergančių bičių šeimų priežiūrai naudotos priemonės, kai veterinariniais biocidiniais produktais negalima sunaikinti bičių užkrečiamosios ligos sukėlėjų, turi būti sudeginami laikantis visų saugos reikalavimų.

36. Dezinfekcijai, deratizacijai ir dezinfekcijai gali būti naudojami tik autorizuoti veterinariniai biocidiniai produktai. Dezinfekcija, deratizacija ir dezinfekcija turi būti atliekama tokiu būdu, kad nebūtų pakenkta bičių sveikatai.

37. Aviliams, bitininkystės priemonėms, patalpoms, kuriose laikomos bitininkystės priemonės, valyti ir dezinfekuoti gali būti naudojamas kalio ir natrio šarmas, vanduo ir vandens garai, vandenilio peroksidas, natūralūs augalų ekstraktai, citrinos, acto, skruzdžių, pieno ir oksalo rūgštys, etilo alkoholis. Bityno teritorijai dezinfekuoti galima naudoti kalkių pieną, kalkes, negesintas kalkes.

38. Dezinfekcijai, dezinfekcijai ir deratizacijai atlikti naudojami veterinariniai biocidiniai produktai turi būti laikomi atskirose patalpose arba vietose, kuriose nelaikomos bitininkystės priemonės ir bičių produktai.

39. Tyrimai bičių užkrečiamosioms ligoms nustatyti atliekami NMVRVI, kuris kontroliuoja ir koordinuoja bičių užkrečiamųjų ligų tyrimų metodų ir metodikų diegimą Lietuvos Respublikoje,

atlieka mėginių tyrimus, patvirtina tyrimų rezultatus, gautus kitose laboratorijose, organizuoja lyginamuosius tyrimus.

40. Mėginiai bičių užkrečiamosioms ligoms tirti imami, pakuojami ir pristatomi tyrimui į NMVRVI, vadovaujantis Reikalavimų 3 priedu. Mėginius gali imti bičių laikytojas, privatus veterinarijos gydytojas, valstybinis veterinarijos gydytojas.

VI SKYRIUS BITYNŲ VALSTYBINĖ VETERINARINĖ KONTROLĖ

41. VMVT teritoriniai padaliniai:

41.1. kontroliuoja Reikalavimų laikymąsi;

41.2. saugo dokumentus, susijusius su bitynų kontrole, visą bityno veiklos laiką ir 3 metus po bityno veiklos nutraukimo;

41.3. tikrina bitynus dalyvaujant bičių laikytojui ar bitininkui bičių skraidymo laikotarpiu, kai aplinkos oro temperatūra aukštesnė kaip + 14 °C ir nelyja. Prireikus bitynas gali būti tikrinamas esant žemesnei aplinkos oro temperatūrai; tokiu atveju aviliai neatidaromi;

41.4. tikrina veislinius bitynus kasmet (po apsikraidymo arba intensyvaus perų auginimo laikotarpio);

41.5. bityno tikrinimo metu įtarę, kad bitės serga bičių užkrečiamąja liga, paima mėginius ir juos pristato laboratoriniam tyrimui į NMVRVI.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

42. Prireikus Lietuvos bitininkų sąjunga ir kitos bitininkų visuomeninės organizacijos kviečiamos bendradarbiauti įgyvendinant šiuos Reikalavimus, dalyvauti rengiant bičių sveikatinimo ir bičių užkrečiamųjų ligų prevencijos priemonių įgyvendinimo strategiją.

43. Bičių laikytojai apie nutrauktą bitininkystės veiklą ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo veiklos nutraukimo privalo informuoti VMVT teritorinį padalinį, kurio kontroliuojamojoje teritorijoje yra bityno nuolatinė vieta.

44. Bičių laikytojai, pažeidę šiuos Reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

45. VMVT teritorinių padalinių sprendimai, kontrolę vykdančių pareigūnų veiksmai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Bitynų, bičių produktų ir bičių
užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimų
1 priedas

(Lietuvos Respublikoje vežamų avilių su bičių šeimomis važtaraščio formos pavyzdys)

LIETUVOS RESPUBLIKOJE VEŽAMŲ AVILIŲ SU BIČIŲ ŠEIMOMIS VAŽTARAŠTIS*

_____ (data)

Bičių laikytojas: _____
(vardas, pavardė / įmonės pavadinimas, kodas)

Bičių laikytojo adresas: _____

Bityno adresas: _____

Avilių su bičių šeimomis vežėjas: _____
(vardas, pavardė / įmonės pavadinimas, kodas)

_____ (transporto priemonės Nr.)

_____ (transporto priemonės priekabos Nr.)

Paskirties vieta: _____
(adresas)

Išvykimo data ir laikas: _____

Atvykimo į paskirties vietą data ir laikas: _____

Avilių su bičių šeimomis skaičius: _____ vnt.

Aš, _____,
(bičių laikytojo vardas, pavardė / įmonei atstovaujancio asmens vardas ir pavardė)

p a t v i r t i n u, kad teritorijoje, kurioje įrengtas bitynas, netaikomi apribojimai dėl bičių užkrečiamųjų ligų.

Bičių laikytojas _____
ar jo atstovas (parašas) (vardas, pavardė)

Avilių su bičių šeimomis vežėjas _____
(parašas) (vardas, pavardė)

* Šis važtaraštis sudaromas 2 (dviem) egzemplioriais, iš kurių vienas įteikiamas bičių laikytojui, kitas – avilių su bičių šeimomis vežėjui.

Bitynų, bičių produktų ir bičių
užkrečiamųjų ligų kontrolės reikalavimų
2 priedas

(Veterinarinių vaistų ir profilaktinių priemonių naudojimo apskaitos žurnalo formos
pavyzdys)

**VETERINARINIŲ VAISTŲ IR PROFILAKTINIŲ PRIEMONIŲ NAUDOJIMO
APSKAITOS ŽURNALAS**

Eil. Nr.	Veterinarinio vaisto / profilaktinės priemonės pavadinimas ir paskirtis (nurodoma diagnozė)	Sunaudotas veterinarinio vaisto / profilaktinės priemonės kiekis	Avilio, kuriame buvo gydomos bitės / naudojamos profilaktinės priemonės, Nr.	Gydymo laikotarpis	Išlauka	Bičių laikytojo parašas	Veterina ri jos gydytojo vardas, pavardė ir parašas
1.							
2.							
3.							

MĖGINIŲ BIČIŲ UŽKREČIAMOSIOMS LIGOMS TIRTI NURODYMAI

1. Bitynuose bičių užkrečiamosioms ligoms nustatyti turi būti imami šie mėginiai:
    - 1.1. korių (10 x 15 cm) su sergančiomis ir žuvusiomis bičių lėliukėmis ir (ar) perais mėginiai, kai serga bičių perai;
    - 1.2. 100–200 sergančių bičių arba neseniai žuvusių bičių nuo avilio dugno mėginiai iš kiekvienos bičių šeimos, kai serga suaugusios bitės;
    - 1.3. 100–200 neseniai žuvusių bičių iš viršutinio sluoksnio mėginiai, korių su medumi ir bičių duonos mėginiai iš kiekvienos žuvusios bičių šeimos, kai žūsta bičių šeima;
    - 1.4. 400–500 gyvų bičių arba neseniai žuvusių bičių nuo avilio dugno mėginiai po bičių apsinuodijimo praėjus ne daugiau kaip 12 val., kai įtariamas bičių apsinuodijimas.
  2. Mėginiai turi būti pakuojami į švarią, sandarią, vienkartinę talpyklą (dėžutę, maišelį ar kitokį indą), pagamintą iš nedūžtančios medžiagos, kartono, polietileno. Talpykla parenkama atsižvelgiant į mėginių pobūdį. Į talpyklą dedami korių mėginiai turi būti atskirti vienas nuo kito pertvarėlėmis.
  3. Ant kiekvienos talpyklos turi būti užrašoma bityno savininko vardas, pavardė, tiksliai mėginio paėmimo data ir laikas bei avilio Nr.
  4. Laboratoriniam tyrimui pristatomus mėginius turi lydėti tinkamai užpildytas Mėginių paėmimo gyvūnų užkrečiamosioms ligoms tirti aktas, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2009 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. B1-296 „Dėl mėginių paėmimo tirti aktų formų patvirtinimo“. Mėginių paėmimo gyvūnų užkrečiamosioms ligoms tirti akte taip pat turi būti nurodytas bityno adresas.
  5. Bitynuose įtarus bičių užkrečiamąją ligą ar kenkėjus, juose paimti mėginiai laboratoriniam tyrimui turi būti pristatomi į Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą arba jo teritorinį skyrių.
-